

1.1 මතය විශාචනය

මිලකෝ පෞද්ගලික සමාගමේ (“සමාගම”) 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.. සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මම මතයක් ප්‍රකාශ නොකරමි. මතය විශාචනය සඳහා පදනම කොටසේ සාකච්ඡා කර ඇති කරුණුවල වැදගත්කම හේතුවෙන් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් විගණන මතයක් සඳහා පදනමක් සැපයීමට ප්‍රමාණවත් හා උචිත විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීමට මා හට නොහැකි විය

1.2 මතය විශාචනය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මම මතයක් ප්‍රකාශ නොකරමි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ කළමනාකරණයේ සහ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ. මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සමාගම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය සමාගම ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි. සමාගමේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි. 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16 (1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සමාගමේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකගේ වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතික වීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑම විටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි බලපෑමක් විය හැකි බව අපේක්ෂා කෙරේ.

මා විසින් වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය කරන ලදී. තවද,

- වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගේ අවදානම් හඳුනාගැනීමේදී හා තක්සේරු කිරීමේදී අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීමෙන් වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන්නාවූ අවදානම් මඟහරවා ගැනීමට, ප්‍රමාණවත් සහ සුදුසු විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම මාගේ මතයට පදනම් වේ. වරදක් නිසා සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවක් හේතුවෙන් සිදුකරන ලද ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයක් හඳුනා නොගැනීම මගින් සිදුවන්නාවූ බලපෑම ප්‍රබල වන අතර, දුස්සන්ධානය, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීම, වේතනාන්විත මඟහැරීම හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟහැරීම වංචාවක් ඇතිවීමට හේතුවේ.
- අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස සමාගමේ අභ්‍යන්තර පාලනය සම්බන්ධයෙන් අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලද නමුත්, අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳ මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි.
- කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය සහ යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල හා සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම්වල සාධාරණත්වය ඇගයීම.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම්වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව් කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකර්ණය කළ යුතු වේ. මාගේ නිගමනයන් විගණකගේ වාර්තාවේ දිනය දක්වා ලබා ගන්නා ලද විගණන සාක්ෂි මත පදනම් වේ. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් විය හැකිය.
- හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව ඇගයීම.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සමාගමේ/ සංස්ථාවේ/ මණ්ඩලයේ/ අධිකාරියේ (අදාළ පරිදි) කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සමාගමේපාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සමාගම ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.5.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරීත්වයේ දැක්වීම	අදහස් නිර්දේශය
(අ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 01 හි 32 ඡේදය ප්‍රකාරව ඉඩදී ඇති අවස්ථාවලදී හැර වත්කම් වගකීම් හා ආදායම් හා වියදම් ශේෂ හිලවී කර මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල ඉදිරිපත් නොකළ යුතු වුවද සමාගම විසින් රු.31,437,088 ක් වූ බැර ශේෂ වෙළඳ ණයගැති හා අනෙකුත් ලැබිය යුතු ශේෂයන්ට හිලවී කර මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණි	මෙම ශේෂයන් සම්බන්ධව දැනටමත් සමාගමේ විගණන කමිටුව දැනුවත් කර ඇති අතර ඒවා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය සහිතව ලියා හැරීමට ඉදිරියේ දී කටයුතු කරනු ඇත.	ප්‍රමිතය ප්‍රකාරව ඉඩදී ඇති අවස්ථාවලදී හැර වත්කම් වගකීම් හා ආදායම් හා වියදම් ශේෂ හිලවී කර මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල ඉදිරිපත් නොකළ යුතුය.
(ආ) පිරිවැය රු. 172,639,245 ක් වූ සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය කළ දේපළ පිරිසහ හා උපකරන තවදුරටත් සමාගම විසින් ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් පැවතියද ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත (LKAS) 16 ඡේද 50 හා 51 ඡේද ප්‍රකාරව අදාළ වත්කම්වල ඵලදායී ජීවකාලය වාර්ෂිකව සමාලෝචනය කර ගිණුම්වල අවශ්‍ය කරන ගැලපීම් සිදුකර නොතිබුණි	සමාගමේ වත්කම් සත්‍යාපනය හා ප්‍රත්‍යාගණනය කිරීමේ අවශ්‍යතාවය හඳුනාගෙන ඇති අතර ඊට අදාළ ක්‍රියාමාර්ග ඉතා ඉක්මනින් ගනු ලැබේ	ප්‍රමිතයේ ප්‍රතිපාදන ප්‍රකාරව තව දුරටත් ප්‍රයෝජනයට ගන්නා වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණනය කර ගිණුම්ගත කල කල යුතුය
(ඇ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 19 අනුව සේවක ප්‍රතිලාභ බැඳීම් ගණනය කිරීමේදී ලාභය රු.80,551,142 ක් ලෙස සලකා සේවක ප්‍රතිලාභ බැඳීම් ගණනය කර තිබුණද, විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශය අනුව ලාභය රු.69,273,982 ක් වූයෙන් රු.11,277,160 ක් ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.	විස්තීරණ ආදායම් යටතේ ඇති වටිනාකම රු. 69,273,982 ද ආදායම් බදු යටතේ දක්වා ඇති වටිනාකම රු.11,277,160ක්ද වශයෙන් එකතුව රු. 80,551,142 කි.	ප්‍රමිතය ප්‍රතිපාදන ප්‍රකාරව සේවක ප්‍රතිලාභ බැඳීම් නිවැරදිව ගිණුම්ගත කල කල යුතුය
(ඈ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 21 ප්‍රකාරව කිසියම් ගෙවීම්කි සිදුකරනු ලබන දිනයේ පැවති විදේශ විනිමය අනුපාතය අනුව ගණුදෙනු සටහන් කල යුතු වුවත් සමාගම විසින් එසේ කිරීමකින් තොරව වර්ෂ අවසාන විනිමය අනුපාතය අනුව බඩල්ගම නව කිරි කර්මාන්තශාලාවේ ඉදිකිරීම් කටයුතු වෙනුවෙන් හා අදාළ යන්ත්‍ර උපකරණ අමතර කොටස් ගෙන්වීම් වෙනුවෙන් 2018 වර්ෂයට අදාළ අත්තිකාරම් මුදලෙන් රු. 748,015,807 ක් කෙරීගෙන යන වැඩ ගිණුමට මාරුකර තිබුණි. ඒ අනුව බැර කල යුතු අත්තිකාරම් මුදල	අදාළ භාණ්ඩ සඳහා මහා භාණ්ඩාගාරය විසින් ගෙවීම කල විනිමය අනුපාතය අනුව 60% වියදම ද වර්ෂ අවසාන විනිමය අනුපාතය අනුව 30% අත්තිකාරම් ද වර්ෂ අවසාන විනිමය අනුපාතය අනුව 10% රඳවා ගැනීම් වශයෙන් වියදම් ප්‍රාග්ධනීකරණය කර ඇත.	ප්‍රමිතය ප්‍රතිපාදන ප්‍රකාරව නිවැරදි විනිමය අනුපාතය අනුව කෙරීගෙන යන වැඩ ගිණුම්ගත කල යුතුය.

රු.576,287,497 ක් වූ බැවින් රු. 171,728,310 ක් වැඩියෙන් කෙරිගෙන යන වැඩ ගිණුමට බැර කර තිබුණි.

- (ඉ) 2013 ජනවාරි 17 දින රු.15,445,587 ක් වැය කර අයිස්ක්‍රීම් කෝන් පිරවුම් යන්ත්‍රයක් ප්‍රධාන කාර්යාලය මිලදී ගෙන 2014 අප්‍රේල් මස දිගන පිහිටි කිරි කර්මාන්තශාලාව වෙත භාරදී ඇති අතර, එය විගණක දිනය වන 2021 නොවැම්බර් 16 වන විටත් භාවිතයට ගත නොහැකිව නිෂ්ක්‍රීයව පැවතියද, ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 36 හි ඡේද අංක 12 (ඊ) පරිදි භානිකරණ ගැලපීම් සිදුකර නොතිබූ අතර ඒ සම්බන්ධයෙන් වගකිව යුතු පාර්ශවයන් හඳුනාගෙන අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ද ගෙන නොතිබුණි.

මෙම නිෂ්ක්‍රීය වත්කම් වලට අදාලව අනුගමනය කල යුතු ක්‍රියාමාර්ග සම්බන්ධව අවසන් තීන්දුවක් මේ වන තෙක් ගෙන නොමැත.ඒ හේතුකොටගෙන එම ශේෂය කෙරිගෙන යන ප්‍රාග්ධන වැඩ යටතේ දක්වා ඇත.

ප්‍රමිතයේ ප්‍රතිපාදන ප්‍රකාරව අයිස්ක්‍රීම් කෝන් පිරවුම් යන්ත්‍රය සඳහා භානිකරණ ගැලපීම් ගිණුම්ගත කල කල යුතුය.

- (ඊ) කොළඹ කර්මාන්තශාලාවේ සවි කිරීම සඳහා 2011 ජනවාරි 20 දින කල් බදු පදනමට මිලදීගත් රු.104,177,779 ක් වටිනා යෝගට් මිශ්‍ර කිරීමේ යන්ත්‍රයක් 2013 අගෝස්තු 30 දින පොළොන්නරුව කර්මාන්තශාලාවේ සවිකර තිබුණු අතර මෙම යන්ත්‍රයේ පැවති තාක්ෂණික දෝෂ හේතුවෙන් එය මිලදී ගත් දින සිට විගණක දිනය වූ 2021 නොවැම්බර් 16 දින වන විටත් භාවිතයට ගත නොහැකිව නිෂ්ක්‍රීයව පැවතිණි. ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 36 යේ ඡේද අංක 12 (ඊ) පරිදි භානිකරණ ගැලපීම් සිදුකර නොතිබූ අතර ඒ සම්බන්ධයෙන් වගකිව යුතු පාර්ශවයන් හඳුනාගෙන අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.

මෙම වත්කමට අදාලව ගතයුතු ක්‍රියාමාර්ග සම්බන්ධව අවසන් තීරණ මෙතෙක් ගෙන නැත.ඒ හේතුවෙන් මෙය ප්‍රාග්ධනික කර ක්ෂය වෙන් කිරීමක් සිදු කරනු ලබයි.

ප්‍රමිතයේ ප්‍රතිපාදන ප්‍රකාරව යෝගට් මිශ්‍ර කිරීමේ යන්ත්‍රය සඳහා භානිකරණ ගැලපීම් ගිණුම්ගත කල යුතුය.

- (උ) සමාගමේ කළමනාකරණ හා කාර්යයසාධන වාර්තා අනුව නවීකරණ ව්‍යාපෘතිය යටතේ ඉදිකිරීම් නිමකර ඇති අතේවෙල කර්මාන්තශාලාවට 2018 හා 2019 වර්ෂවලදී දියර කිරි ලැබී තිබුණේ යන්ත්‍ර ධාරිතාවයෙන් පිළිවෙලින් සියයට 26 කට හා සියයට 25 කට ප්‍රමාණවත් දියර කිරි පමණි. වර්තමානයේ ඉදිවෙමින් පවතින බඩල්ගම කර්මාන්තශාලාව නිම වීමෙන් පසු අදාළ කර්මාන්තශාලාවේ යන්ත්‍ර ධාරිතාවය අනුව දිනකට සමාගමට දියර කිරි ලීටර් 600,000 ක් අවශ්‍ය බවට වාර්තා කර ඇතත් වර්තමානයේ ආයතනයට එකතු කළ හැකි දෛනික දියර කිරි ප්‍රමාණය ලීටර්

මෙම ව්‍යාපෘතීන්වලට සමගාමීව දේශීය කිරි සැපයුම වැඩි කිරීමට අදාලව ව්‍යාපෘතීන් කිහිපයක් (ගවයන් ආනයනය වැනි) ක්‍රියාත්මක වීමට තිබූ නමුත් ඒවා නිසි ලෙස ක්‍රියාත්මක නොවීම මත මෙම උණ උපයෝජනය සිදුව ඇත.ඊට අදාලව කිරි සැපයුම වැඩි කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පියවරයන් අමාත්‍යාංශය මගින් ඉදිරියේදී ගනු ඇතැයි ද හා සමගම යන්ත්‍ර පූර්ණ උපයෝජනයට අවශ්‍ය කිරි සමාගම වෙත ඉදිරියේදී ලැබෙනු

ප්‍රමිතයේ ප්‍රතිපාදන ප්‍රකාරව බඩල්ගම කර්මාන්තශාලාව සඳහා භානිකරණ ගැලපීම් ගිණුම්ගත කල යුතුය.

200,000 ක් පමණ වන බැවින් මෙම යන්ත්‍ර සම්පූර්ණ ධාරිතාවයෙන් භාවිතා නොවන බව නිරීක්ෂණය විය. ඒ අනුව 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.10,957,945,499 ක් වැය කරන ලද යන්ත්‍ර සඳහා ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 36 හි ඡේද අංක 12 (ඊ) පරිදි භානිකරණ ගැලපීම් සිදුකර නොතිබුණි.

- (ඌ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 39 ප්‍රකාරව ණය හා වෙනත් ලැබිය යුතු දෑ අගය කිරීමේදී භායන පිරිවැය (Amortized Cost) ඵලදායී පොලී අනුපාතය භාවිතයෙන් අගය කළ යුතුය. එසේ නමුත් සමාගම විසින් ඒ අනුව කටයුතු නොකිරීමෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල පෙන්නුම් කරනු ලබන රු.1,288,433,433 ක ණය හා වෙනත් ලැබිය යුතු ශේෂය නිවැරදි අගයට ගිණුම්ගත වී ඇති බවට විගණනයට සෑහීමකට පත්විය නොහැක.
- සමාගමේ ණය හා වෙනත් ලැබිය යුතු දෑ සඳහා භායන අගය යටතේ ගිණුම්ගත කිරීමේදී සිදුකල යුතු ගිණුම් සටහන් වල වටිනාකම් තක්සේරුව සඳහා මීට පෙර සැසඳුමක් කර ඇති අතර ඒ යටතේ ගිණුම් වලට සිදු කල යුතු වෙනස්කම් ප්‍රමාණාත්මක නොවන හෙයින් එම ගැලපුම් සිදු කර නොමැත.
- ප්‍රමිතයේ ප්‍රතිපාදන ප්‍රකාරව ණය හා වෙනත් ලැබිය යුතු ශේෂය නිවැරදි අගයට ගිණුම්ගත කල කල යුතුය .

1.5.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>අ) බඩල්ගම කිරි කර්මාන්ත ශාලාව ඉදිකිරීම් වෙනුවෙන් ලබා දී තිබූ අත්තිකාරම් මුදලින් සමාලෝචිත වසරේ ඉතිරිව ඇති ආරම්භක ශේෂය යුරෝ 5,192,173.12 ක් වූ අතර එය සමාලෝචිත වසරේ ආරම්භක විනිමය අනුපාතයට අනුව ගණනය කල විට රු 934,383,475 ක් විය. නමුත් එම ආරම්භක ශේෂය රු.560,536,942 ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශනයේ දිගුකාලීන අත්තිකාරම් යටතේ දක්වා තිබුණි. මේ හේතුවෙන් සමාලෝචිත වසරේ විදේශ විනිමය අනුපාතය වෙනස් වීමේ බලපෑම රු 373,846,533 ක අධිගණනය වීම නිසා දිගුකාලීන අත්තිකාරම් ගිණුම සහ රජයට ගෙවිය යුතු ණය ශේෂය එම ප්‍රමාණයෙන් අධිගණනය වී තිබුණි.</p>	<p>30% අත්තිකාරම ගෙවීම ප්‍රාග්ධනිකකරණය කිරීම ඒ ඒ වසර වලදී අදාල විනිමය අනුපාත යටතේ සිදු කල අතර එම විනිමය අනුපාතයන් හි වෙනස හේතුකොටගෙන 2018 වන විට අත්තිකාරම් ගිණුමේ ශේෂය අවශ්‍ය ශේෂයට වඩා අඩු අගයක් ලෙස දැක්වීය.මෙම වෙනස නිවැරදි කිරීම සඳහා පෙර වසර වලට අදාල විදේශ විනිමය වෙනසද සහිතව සම්පූර්ණ අගය මෙම වසර තුලදී ගැලපුම් කර ඇත.</p>	<p>විදේශ විනිමය අනුපාතය වෙනස් වීමේ බලපෑම ගනනය කර දිගුකාලීන අත්තිකාරම් සහ රජයට ගෙවිය යුතු ණය ශේෂය අගය කල යුතුය</p>
<p>(ආ) විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ දේපල පිරියත උපකරණයන්ට අදාල වර්ෂයේ ක්ෂය ප්‍රමාණය රු. 493,952,107 ක් වුවද මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ සටහන අංක 3 අනුව වර්ෂයේ ක්ෂය ප්‍රමාණය රු. 542,428,556 ක් වූයෙන් අදාල ශේෂයන් දෙක අතර රු. 3,175,911 ක වෙනසක් විය.</p>	<p>විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ නිෂ්පාදන වියදම්,පරිපාලන වියදම් සහ බෙදාහැරීමේ වියදම් යන අයිතම 03 හි එකතුව දේපල පිරියත උපකරණ ක්ෂය ශේෂයට සමාන වේ.</p>	<p>දේපල පිරියත උපකරණයන්ට අදාල වර්ෂයේ ක්ෂය ප්‍රමාණය නිවැරදි අගයට ගිණුම්ගත කල යුතුය.</p>

- (ඇ) මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ සටහන අංක 3 අනුව 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට දේපල පිරිසත උපකරණ ශේෂය රු.9,143,350,785 ක් වුවද උපලේඛනය අනුව එදිනට දේපල පිරිසත උපකරණ ශේෂය රු.9,140,150,838 ක් වූයෙන් ශේෂයන් දෙක අතර රු.3,199,946 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය. ඒ ඒ කර්මාන්තශාලාවල ශේෂ අවසාන ශේෂයට උපුටා ගැනීමේදී සම්පූර්ණයෙන්ම ක්ෂය වූ වත්කම් කිහිපයක වටිනාකම මගහැරීම මෙහි දී සිදුව ඇත. දේපල පිරිසත උපකරණයන්ට අදාළ වර්ෂයේ ශේෂය නිවැරදි අගයට ගිණුම්ගත කල කල යුතුය.
- (ඈ) මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ සටහන අංක 3 අනුව 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට දේපල පිරිසත උපකරණ සමුච්චිත ක්ෂය රු.2,691,849,950 ක් වුව ද උපලේඛනය අනුව එම ශේෂය රු.2,688,650,004 ක් වූයෙන් ශේෂයන් දෙක අතර රු.3,199,946 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය. ඒ ඒ කර්මාන්තශාලාවල ශේෂ අවසාන ශේෂයට උපුටා ගැනීමේදී සම්පූර්ණයෙන්ම ක්ෂය වූ වත්කම් කිහිපයක වටිනාකම මගහැරීම මෙහි දී සිදුව ඇත. දේපල පිරිසත උපකරණයන්ට අදාළ සමුච්චිත ක්ෂය ශේෂය නිවැරදි අගයට ගිණුම්ගත කල යුතුය.
- (ඉ) සමාගම විසින් විවිධ කාර්යයන් සඳහා සේවක අත්තිකාරම් ලෙස ලබා දී තිබූ වසර 10 ක් ඉක්මවූ රු.11,307,636 ක් වූ අත්තිකාරම් ශේෂය නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.තවද ඉතිරි අත්තිකාරම් ශේෂය තුළ 2012 හා 2014 වර්ෂයන්හිදී ඉදිකිරීම් වෙනුවෙන් ගෙවන ලද රු.384,275ක් හා රු.3,498,375ක් වූ අත්තිකාරම්ද නිරවුල් කර නොතිබුණි. මෙම ගැටළුව සම්බන්ධව ඒ ඒ අංශ දිගින් දිගටම දැනුවත් කරන අතර ඒවාට පිලිතුරු ලැබීම් අනුව මෙම ශේෂ නිරවුල් කිරීම සිදු කරනු ලබයි.තවද මෙම ශේෂ සම්බන්ධව විගණනයන් ආරම්භ කිරීමට හෝ ලියා හැරීමට අවශ්‍ය උපදෙස් ලබා ගැනීම සඳහා ශේෂ ලැයිස්තුවක් විගණන කමිටුවට යොමු කර ඇත. සේවක අත්තිකාරම් ලෙස ලෙස ලබා දී තිබූ මුදල් නියමිත කාලයේදී අය කර ගැනීමට කටයුතු කල යුතුය..
- (ඊ) මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි අත්තිකාරම්,තැන්පතු හා කලින් ගෙවීම් ශේෂය තුළ ඇතුළත් වාහන විකුණුම් වෙනුවෙන් ලද රු.100,000 ක් හා රු.821,564ක ශේෂ, බැර කර දක්වා තිබුණි. වාහන විකුණුම් වෙනුවෙන් ලද රු.100 000 ක මුදල 2018 අත්තිකාරම් ශේෂය තුළ පෙන්වීමට සිදුවූයේ එම වාහනය එම වර්ෂය තුළ රැගෙන ගොස් නොතිබීමයි. මෙය 2019 වර්ෂයේ රැගෙන ගොස් ඇති අතර 2019 වර්ෂය තුළ අදාළ ගැලපීම් කර ඇත. අත්තිකාරම්, තැන්පතු හා කලින් ගෙවීම් නිවැරදි ලෙස ගිණුම් ගත කල යුතුය.
- (උ) 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට උපලේඛනය අනුව පෙර ගෙවීම් ශේෂය රු.25,500,823 ක් වුවද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අත්තිකාරම්, තැන්පතු හා කලින් ගෙවීම් ශේෂය තුළ ඇතුළත් වටිනාකම රු.18,847,532 ක් වූයෙන් ශේෂයන් අතර රු.6,653,291 ක වෙනසක් විය. උපලේඛනයේ සඳහන් අගයන් වලට අදාළ භාණ්ඩ හා සේවා බොහොමයක් 2018 වර්ෂ අවසන් වන විටත් අප ආයතනය වෙත ලැබී ඇති අතර එවාට අදාළව පවතින ලියකියවිලිවල දෝෂ හා අඩුපාඩු මත මෙම හිලවි කිරීම් මේ වන තෙක් සිදු කොට නොමැත. අත්තිකාරම්, තැන්පතු හා කලින් ගෙවීම් නිවැරදි ලෙස ගිණුම් ගත කල යුතුය
- (ඌ) අඹේවෙල කර්මාන්තශාලා මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි වෙළඳ ණයගැති ශේෂය රු.138,211,444ක් වුවද උපලේඛනය අනුව ශේෂය රු.137,441,575ක් වූයෙන් ශේෂයන් අතර රු.769,869ක වෙනසක් විය. මුළු කර්මාන්තශාලා වල සමස්ථ ණයගැති වටිනාකම රු. 140,836,275 ක වන අතර එහි අන්තර්ගත අගයන් වන රු.(229,000- හා රු. 154,851.14- ණයගැති උප ලේඛණයේ ඇතුළත් නොවේ. ඒ අනුව උප ලේඛනයේ වෙළඳ ණයගැතියන් නිවැරදි ලෙස ගිණුම් ගත කල යුතුය.

රු.140,452,424 යන අගය ඉහත සඳහන් කල අගයන් ඉවත් කල පසු මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ණයගැති ශේෂය සමාන වන අතර මූල්‍ය ප්‍රකාශන හා උපලේඛන ණයගැති වර්ගීකරණයේ වෙනස නිසා රු.769,869 ක වෙනසක් පෙන්නුම් කරයි.

- (එ) පොලොන්නරුව කර්මාන්තශාලාවේ ණයගැති වයස් විශ්ලේෂණය අනුව ශේෂය රු.83,633,04 6ක් වුවද විගණනයට ඉදිරිපත් කරන ලද උපලේඛන අනුව ශේෂය රු.83,232,275 ක් වූයෙන් ශේෂයන් අතර රු.400,771 ක වෙනසක් විය.

ණයගැති වයස් විශ්ලේෂණය අනුව රු. 83,633,046.00 වටිනාකම නිවැරදි අගය වේ. මෙහි දී රු. 400,771.00 ක විවිධ ණයගැතියන් උපලේඛණයෙන් මහහැරි ඇත.

විගණනයට ඉදිරිපත් කරන ලද තොරතුරු නිවැරදිව සම්පූර්ණ ලෙස ඉදිරිපත් කල යුතුය.
- (ඒ) මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව දළ ආදායම රු.11,849,851,230 ක් වුවද ඉදිරිපත් කරන ලද උපලේඛනයට අනුව ආදායම රු.11,760,545,396 ක් වූයෙන් ශේෂයන් අතර රු.89,305,833 ක වෙනසක් විය.

සමාගමේ ගිණුම් සැකසීම මෘදුකාංගයක් රහිතව කරගෙන යන බැවින් යම් කාලපරිච්ඡේදයට අදාල ආදායම් වියදම් සටහන් කිරීමේ දී යම් ප්‍රමාදයක් සිදුවිය හැක. නමුත් වර්ෂ අවසාන ගිණුම් වලට මෙම සියලුම ශේෂ නිවැරදිව උපුටා ගෙන ඇත. මීට අදාල සැසඳුමක් අදාල කර්මාන්තශාලා වලින් ලබාගත හැක.

විගණනයට ඉදිරිපත් කරන ලද තොරතුරු නිවැරදිව සම්පූර්ණ ලෙස ඉදිරිපත් කල යුතුය.
- (ඔ) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන් අංක 16 අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ සේවක ප්‍රතිලාභ බැඳීම් වගකීම ගණනය කිරීමේදී වර්තමාන සේවා පිරිවැය සහ පොලී පිරිවැයෙහි එකතුව රු.87,046,552ක් වුවද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල විකුණුම් පිරිවැය හා සේවක වියදම් යටතේ දක්වා ඇති එම පිරිවැයෙහි ඒකතුව රු.81,454,572ක් වූයෙන් රු.5,591,980ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.

ආයතනයේ පාරිභෝගික බැඳීම් නිෂ්පාදන වියදම්, පරිපාලන වියදම්, බෙදා හැරීමේ වියදම් සහ කිරි එකතු කිරීමේ අංශයට අදාල වියදම් ශේෂවල එකතුව අවසාන ශේෂයට සමාන වේ.

සේවක ප්‍රතිලාභ බැඳීම් වගකීම නිවැරදි ලෙස ගිණුම් ගත කල යුතුය.
- (ඕ) ප්‍රධාන කාර්යාලයේ අනෙකුත් ආදායම් තුළ රු. 18,558,260ක් වූ සෘණ ශේෂයන් පැවතී අතර ඒ අනුව අනෙකුත් ආදායම් එම වටිනාකමින් උණ ගණනය වී තිබුණි

පිලිතුරු ලබා දී නොමැත

ගිණුම් තුළ වූ අසාමාන්‍ය ශේෂ හඳුනාගෙන නිවැරදි කල යුතුය.

(ක) ඇමරිකන් ඩොලර් ස්ථාවර තැන්පතුවෙහි කාලපරිච්ඡේදය 2018 ජූලි 06 දින සිට 2019 ජූලි 06 වන බැවින් 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට අදාළ පොළීය ලැබියයුතු ස්ථාවර තැන්පතු පොළී ලෙස ගිණුම්ගත කළ යුතු වුවත් සමාගම විසින් රු.10,902,220ක් ස්ථාවර තැන්පතුවට ප්‍රාග්ධනික කර තිබුණි. තවද එහි රඳවාගැනීමේ බදු වටිනාකම රු.527,115ක් බැවින් ස්ථාවර තැන්පතුව රු.10,902,220කින් අධිගණනය වීමත්, ලැබියයුතු ස්ථාවර තැන්පතු පොළී හා ලැබිය යුතු රඳවාගැනීමේ බදු පිළිවෙලින් රු.10,357,105කින් හා රු.527,115කින් ඌණ ගණනය වී තිබුණි.	ඩොලර් තැන්පතුවට හා එහි පොළී ආදායමට අදාළව ගණනය කිරීම් හා ද්විත්ව සටහන් නිවැරදිව ලබා දී ඇති අතර මෙම ගැටලුවට සම්බන්ධ තොරතුරු දැනටමත් විගණනයට ඉදිරිපත් කර ඇත.	ස්ථාවර තැන්පතු සඳහා ලැබියයුතු පොළී හා ලැබිය යුතු රඳවාගැනීමේ බදු නිවැරදි ලෙස ගිණුම් ගත කළ යුතුය.
(ඕ) 2019 ජනවාරි 01 සිට පෙබරවාරි 07 දක්වා ස්ථාවර තැන්පතුවට අදාළ පොළී ආදායම වන රු.1,754,669 මුදලක් සමාලෝචිත වර්ෂයේ පොලී ආදායමට ඇතුළත් වී තිබූ බැවින් එම ප්‍රමාණයෙන් පොළී ආදායම අධි ගණනය වී තිබුණි	පොළී ආදායම ගණනය කිරීම නිවැරදිව සිදු කොට ඇති අතර ඊට සම්බන්ධ ගණනය කිරීම් ලේඛන විගණනයට ලබා දී ඇත.	ස්ථාවර තැන්පතුවට අදාළ පොළී ආදායම නිවැරදි ලෙස ගිණුම් ගත කළ යුතුය.
(ක) ගෙවිය යුතු ගිණුම් වල රු.8,745,377ක වටිනාකමක් වූ සෘණ බදු ශේෂය ගෙවියයුතු ගිණුමින් අඩුකර තිබුණි.	සමාගමේ ගිණුම්වල දීර්ඝ කාලීනව පවතින වෙනස් නොවන හා වලනය නොවන ශේෂ මත පදනම්ව මෙම ගැටළු පැන නැගී ඇත. මෙම ශේෂයන් සඳහා ඉදිරි පියවර ගැනීමට විගණන කමිටුවට යොමු කර ඇත.	ගිණුම් තුළ වූ අසාමාන්‍ය ශේෂ හඳුනාගෙන නිවැරදි කළ යුතුය.
(කා) මූල්‍ය ප්‍රකාශනයෙහි සඳහන් ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ශේෂය සමඟ එක් එක් කර්මාන්තශාලා ගිණුම්හි සඳහන් බදු ශේෂය සැසඳීමේදී කොළඹ කිරි කර්මාන්තශාලාව, අඹේවෙල කිරි කර්මාන්තශාලාව සහ පොළොන්නරුව කිරි කර්මාන්තශාලා ගිණුම්වල එකතුව රු.577,307ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.	මෙය ශේෂ උපුටා ගැනීමේ ගැටළුවක් විය හැකි අතර බදු ගෙවීම් හා ඊට අදාළ ගිණුම්ගත කිරීම් නිවැරදිව සිදු කර ඇත.	මූල්‍ය ප්‍රකාශනයෙහි සඳහන් ශේෂ සමඟ එක් එක් කර්මාන්තශාලා ගිණුම්හි සඳහන් ශේෂ සසඳා නිවැරදි කළ යුතුය.
(කඃ) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ගිණුම් සටහන් අංක 14 හි විලම්භිත බදු වත්කම් ලෙස රු.188,811,584ක් දක්වා ඇති අතර එය ගණනය කිරීමේදී තොග වෙන්කිරීම් වලට අදාළ විලම්භිත බදු බලපෑම වන රු.1,693,491ක් නොගැනීම නිසා විලම්භිත බදු වත්කම එම ප්‍රමාණයෙන්ම ඌණගණනය වී ඇත.	එය ගිණුම්කරන දෝෂයක් වන අතර ඉදිරි වර්ෂවලදී නිසි ගැලපීම් කරනු ඇත.	විලම්භිත බදු වත්කම් නිවැරදි ලෙස ගණනය කර ගිණුම් ගත කළ යුතුය

(කි)	<p>මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සමඟ ඉදිරිපත් කරන ලද උපලේඛනය අනුව 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට ප්‍රධාන කාර්යාලයේ ප්‍රාදේශීය අලෙවිසැල්හි අවසාන නිෂ්පාදන තොග වටිනාකම රු.39,174,887 ක් හා සමාගමේ ඒකාබද්ධ නිෂ්පාදන ගිණුම අනුව ප්‍රාදේශීය අලෙවිසැල් අවසාන නිෂ්පාදන තොග වටිනාකම රු.37,989,723 ක් විය. ඒ අනුව ඒකාබද්ධ උපලේඛනයේ හා නිෂ්පාදන ගිණුමේ ගලපා ඇති ප්‍රාදේශීය අලෙවිසැල් අවසාන නිෂ්පාදන තොග වටිනාකම අතර රු.1,185,164 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.</p>	<p>මෙම වෙනස ගිණුම්කරන දෝසයක් වන අතර ඊට අදාළ ශේෂ සැසඳුමක් සකසන්නේ ලෙස අදාළ නිලධාරියා දැනුවත් කර ඇත. එම නිවැරදි කිරීම ඉදිරි වර්ෂයේදී සිදු කරනු ඇත.</p>	<p>මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය දැක්වෙන ප්‍රාදේශීය අලෙවිසැල් අවසාන නිෂ්පාදන තොග වටිනාකම සමඟ ප්‍රාදේශීය අලෙවිසැල් අවසාන නිෂ්පාදන තොග වටිනාකම නිවැරදිව ගැලපිය යුතුය</p>									
(කී)	<p>රු.6,373,221 ක අවසාන නිෂ්පාදන තොග වටිනාකම අඩුවෙන් ගැලපීම නිසා සමාගමේ නිෂ්පාදන ගිණුමේ විකුණුම් පිරිවැය රු.6,373,221 කින් වැඩියෙන් ද ලාභය රු.6,373,221 කින් අඩුවෙන් ද පෙන්වන බව නිරීක්ෂණය විය.</p>	<p>එය නිවැරදි කර ඇත.</p>	<p>නිෂ්පාදන තොග වටිනාකම නිවැරදිව ගිණුම්ගත කල යුතුය</p>									
(කු)	<p>අඹේවෙල කිරි කර්මාන්තශාලාවේ සමාලෝචිත වර්ෂයේ ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය අවසන් තොගය තුල රු.11,137,515 ක වටිනාකමකින් යුතු භාවිතා කල නොහැකි ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය තොගය පවතින බව නිරීක්ෂණය වූ වූ අතර ඒ අනුව ලාභය හා අවසන් තොග එම අගයෙන් අධි ගණනය වේ.</p>	<p>මෙම තොගයන් නිසි අනුමැතීන් සහිතව ඉදිරියේදී අපහරනය කරනු ඇත.</p>	<p>භාවිතා කල නොහැකි ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය තොගය අවසන් තොගයෙන් ඉවත් කල යුතුය</p>									
(කු)	<p>කොළඹ කිරි කර්මාන්තශාලාවේ නිකුත් නොවන තොග උපලේඛනය අනුව අමුද්‍රව්‍ය හා ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය අතිරික්ත තොග වටිනාකම පිළිවෙලින් රු.19,439 හා රු.6,073,274 ක් වූ අතර ඒ අනුව ලාභය හා අවසන් තොග එම ප්‍රමාණවලින් අධිගණනය වී තිබුණි.</p>	<p>මෙම තොගයන් නිසි අනුමැතීන් සහිතව ඉදිරියේදී අපහරනය කරනු ඇත.</p>	<p>භාවිතා කල නොහැකි ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය තොග අවසන් තොගයෙන් ඉවත් කල යුතුය</p>									
(කෙ)	<p>කොළඹ කිරි කර්මාන්තශාලාවේ සමාගමේ ආදායම් ප්‍රකාශනය සමඟ ඉදිරිපත් කරන ලද උපලේඛනය අනුව විකිණීම් හා බෙදාහැරීම් වියදම් යටතේ තොග කපා හැරීම් හා නිදහස් කිරීම් රු.23,622,718 ක් වන නමුත් විගණනයට ලබාදුන් තොග කපා හැරීම් හා නිදහස් කිරීම් උපලේඛනය අනුව වර්ෂයේ තොග කපා හැරීම් හා නිදහස් කිරීම් රු.24,099,106 ක් විය. ඒ අනුව රු.476,388 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.</p>	<p>කොළඹකිරිකර්මාන්තශාලාවේ අවසන් ගිණුම්තුලදක්වා ඇති පරිදි, <u>වෙනත් වියදම් යටතේ</u></p> <table border="0"> <tr> <td>කපාහැරීම්</td> <td>5,132,845.03</td> </tr> <tr> <td><u>නිදහස්කිරීම්</u></td> <td rowspan="2">6,666,772.10</td> </tr> <tr> <td>වෙනත් වියදම් යටතේ</td> </tr> <tr> <td>සේවකයන් සඳහා (Hampers)</td> <td>2,670,847.30</td> </tr> <tr> <td>විකිණීම හා බෙදාහැරීම්</td> <td><u>9,152,254.29</u></td> </tr> </table>	කපාහැරීම්	5,132,845.03	<u>නිදහස්කිරීම්</u>	6,666,772.10	වෙනත් වියදම් යටතේ	සේවකයන් සඳහා (Hampers)	2,670,847.30	විකිණීම හා බෙදාහැරීම්	<u>9,152,254.29</u>	<p>තොග කපා හැරීම් හා නිදහස් කිරීම් විගණනයට නිවැරදි ලෙස ඉදිරිපත් කල යුතුය</p>
කපාහැරීම්	5,132,845.03											
<u>නිදහස්කිරීම්</u>	6,666,772.10											
වෙනත් වියදම් යටතේ												
සේවකයන් සඳහා (Hampers)	2,670,847.30											
විකිණීම හා බෙදාහැරීම්	<u>9,152,254.29</u>											

එකතුව 18,489,873.69
 මුලුඑකතුව 23,622,718.00

(කේ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට ප්‍රධාන කාර්යාලයේ ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය තොගයේ වටිනාකම සමාගමේ ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සමඟ ඉදිරිපත් කරන ලද ඒකාබද්ධ උපලේඛනය අනුව රු.25,404,514 ක් වන නමුත් තොග සත්‍යාපන වාර්තා අනුව රු.26,137,961 ක් වන බැවින් රු.733,447 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.

තොග සත්‍යාපන වාර්තා අනුව ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය වටිනාකම 25,404,514/=
 ප්‍රධාන කාර්යාලයේ ප්‍රධාන ලේඡරයට අනුවශේෂ 25,404,514/=

ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සමඟ තොග සත්‍යාපන වාර්තා වල දැක්වෙන තොග සැසඳිය යුතුය

ගබඩාවේ ලෙඡරයට අනුවශේෂ (25,208,955/71) වෙනස 195,558/29

ගබඩාවේ භාණ්ඩ ලැබීම් පත්‍රිකා සහ භාණ්ඩ නිකුත් කිරීමේ පත්‍රිකාව පරිගණකගත කරන්නේ මැනේජ්මන්ට් සර්විසස් ලිමිටඩ් (M.S.L) ආයතනය මගින් ලබාගත් පරිගණක පද්ධතියට වන අතර එය සාමාන්‍ය ක්‍රමයට අනුව සිදු කරනු ලබන අතර එය අතින් සිදු කරනු ලබන ගුන කිරීම සමග සියයට සියයක් සමාන කිරීමට නොහැකි වේ.මෙහි දක්වා ඇති වෙනස ප්‍රධාන කාර්යාලයේ ලෙඡරය සහ ගබඩා ලෙඡරයේ වසර 15 කට වඩා පැරණි අගයකි.

(කො) සමාගමේ වසර 5 කට වැඩියෙන් පවතින වෙළෙඳ ණයහිමියන්ගේ හර ශේෂ එකතුව රු.4,142,872 ක් හා එකතුව රු.12,564,281ක් වූ වියදම් ණයහිමියන්ගේ හර ශේෂය ණයහිමි බැර ශේෂයන්ට හිලව් කර තිබුණි.

මෙම දෝෂය වර්ෂ ගණනක් නොවෙනස්ව පවතින පැරණි ශේෂ මත පැන නැගී ඇත.මෙම දෝෂයන් ඉදිරියේදී නිසි අනුමැතීන් සහිතව විසඳනු ඇත.

අසාමාන්‍ය වෙළෙඳ ණයහිමියන්ගේ හර ශේෂ නිරවුල් කල යුතුය

(කෝ) සමාගමෙහි මූල්‍ය ප්‍රකාශනයෙහි සටහන් අංක 15.1.3 යටතේ ශ්‍රී ලංකා රජයේ මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් ලබාගත් ණයෙහි ආරම්භක ශේෂය ලෙස රු.15,781,118,709ක් දක්වා තිබුණද උපලේඛනයට අනුව කර්මාන්තශාලා නවීකරණ ව්‍යාපෘතිය හා බඩල්ගම ව්‍යාපෘතිය සඳහා ලබා තිබූ

මෙම ආරම්භක ශේෂවල පැවති දෝෂය වසර තුල ශේෂය මගින් හිලව් කර ඇත.වර්ෂ අවසාන ශේෂ නිවැරදිව සටහන් කර ඇත.

භාණ්ඩාගාරයෙන් ලබාගත් ණය ශේෂයන් නිවැරදිව මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයහි සටහන් කලයුතුය

ණය ශේෂය රු.15,780,863,322ක් විය. සමාලෝචිත වර්ෂයේ ලද ණය මුදල රු. 2,140,219,033 ක් වුවද සටහන් අංක 15.1.3. යටතේ එම මුදල රු.2,139,963,647 ක් විය. ඒ අනුව ආරම්භක ශේෂය තුළ පැවති රු.255,386 ක වෙනස හඳුනා ගැනීමෙන් තොරව ලද මුදලේ වෙනසට හිලව් කර තිබුණි.

(ග)	කර්මාන්තශාලා නවීකරණ ව්‍යාපෘතිය සඳහා සමාගම හා විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ ඇති කරගෙන තිබූ ගිවිසුමේ 2.04 ඡේදය අනුව ව්‍යාපෘතිය සම්බන්ධ විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් දරන සියලු වියදම්, එනම් විනිමය විචලනයද සමාගම විසින් දැරිය යුතු විය. ඒ අනුව ඉහත ව්‍යාපෘතියට අදාළව 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට ගෙවිය යුතු ණය ශේෂය ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 21හි 23 ඡේදය ප්‍රකාරව වර්ෂය අවසානයේ විදේශ විනිමය අනුපාතයට අගය කර ගිණුම්ගතකල යුතුය. මේ අනුව 2013 සිට 2018 වර්ෂය දක්වා ගිණුම් ගත කළ යුතු විදේශ විනිමය අනුපාත විචලනයේ අහිතකර බලපෑම වන රු.1,339,422,864 ක් ගිණුම් ගත කර නොමැති බැවින් එම වටිනාකමට සමාන ප්‍රමාණයකින් සමාගමෙහි වගකීම අවගණනය වී සමුච්චිත ලාභය අධිගණනය වී තිබුණි.	සමාගමට මෙම ව්‍යාපෘතීන් වලට අදාළ ණය නැවත ගෙවීමේ ශක්‍යතාවයක් නොමැති බව මහා භාණ්ඩාගාරයට දැනුම් දී ඇති අතර එහි ප්‍රතිපලයක් ලෙස 2021 දී කර්මාන්තශාලා නවීකරනයට අදාළ ණය මුදල ප්‍රාග්ධනීකරනය කර ඇත.	ප්‍රමිතියේ ප්‍රතිපාදන ප්‍රකාරව විදේශ විනිමය විචලන බලපෑම ගෙවිය යුතු ණය ශේෂයට ගලපා දැක්විය යුතුය
(ඟ)	2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට කිරි කර්මාන්තශාලා නවීකරණ ව්‍යාපෘතිය හා බඩල්ගම ව්‍යාපෘතිය යන ණය වැඩසටහන් 02 හි ණය ශේෂයන් භාණ්ඩාගාරයේ 814 වාර්තාවට අනුව පිළි වෙලින් 5,685,332,903 හා 9,419,337,943 වූ අතර සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශණ වලට අනුව කිරි කර්මාන්තශාලා නවීකරණ ව්‍යාපෘතිය හා බඩල්ගම ව්‍යාපෘතිය ණය ශේෂයන් පිළිවෙලින් 6,632,493,444 හා 11,288,333,525 විය. ඒ අනුව පිළිවෙලින් රු. 947,160,541 ක හා රු.1,868,995,557 ක වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය විය.	අදහස් ඉදිරිපත් කර නැත	කර්මාන්තශාලා නවීකරණ ව්‍යාපෘතිය හා බඩල්ගම ව්‍යාපෘතිය යන ණය වැඩසටහන් 02 හි ණය ශේෂයන් භාණ්ඩාගාරයේ ශේෂ සමග සසඳා නිවැරදිව මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයහි සටහන් කලයුතුය
(ඹ)	මුදල් අමාත්‍යාංශයේ භාණ්ඩාගාර මෙහෙයුම් දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්තාවලට අනුව කර්මාන්තශාලා නවීකරණ ව්‍යාපෘතිය යටතේ සමාලෝචිත වර්ෂයට අවසන් දිනට භාණ්ඩාගාරය විසින් ණය නැවත අදාළ බැංකුවට ගෙවූ නමුත් සමාගම විසින් නැවත භාණ්ඩාගාරය වෙත	සමාගමට මෙම ව්‍යාපෘතීන් වලට අදාළ ණය නැවත ගෙවීමේ ශක්‍යතාවයක් නොමැති බව මහා භාණ්ඩාගාරයට දැනුම් දී ඇති අතර එහි ප්‍රතිපලයක් ලෙස 2021 දී කර්මාන්තශාලා නවීකරනයට අදාළ ණය මුදල ප්‍රාග්ධනීකරනය කර	කර්මාන්තශාලා නවීකරණ ව්‍යාපෘතිය සඳහා ලබාගත් ණය මුදල් හා ඊට අදාළ පොලිය නිවැරදි ලෙස ගිණුම් ගත කල

ප්‍රතිපූරණය නොකළ මුදල රු.4,501,780,602 ඇත. යුතුය.
 වුවත් සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ රු.6,632,493,444ක් ලෙස දැක්වීමෙන් 2,130,712,842 කින් වැඩියෙන් දක්වා තිබූ අතර ගෙවිය යුතු පොළිය වූ රු.790.127.700 ක් ද ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි

(ගී) සමාගමෙහි මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව ආරම්භක බැංකු මෙම වෙනසට අදාළ ගණනය කිරීම් මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව බැංකු ණය ශේෂයට අදාළ නිවැරදි ණය ශේෂය රු.363,545,693ක් වුවද උපලේඛනය අනුව ශේෂය රු.363,801,080ක් වූයෙන් අදාළ නිවැරදි උපලේඛනය අනුව ශේෂය රු.255,387ක වෙනසක් ද සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ සිදුකරන ලද ගෙවීම් වටිනාකම රු. 102,115,013 ක් වුවද මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි රු.101,859,626 ක් ලෙස දැක්වීමෙන් රු.255,387 ක වෙනසක් පැවතුණි.

(ගී) සමාලෝචිත වර්ෂයේ රු.12,096,362 ක තොග අදහස් ඉදිරිපත් කර නැත විගණනයට අවශ්‍ය තොරතුරු ඉදිරිපත් නොවීය. කල යුතුය

(ඉ) ණය වාරික මත ගිණුම්ගත කළ යුතු වාර්ෂික පොලී මෙම වෙනසට අදාළ ගණනය කිරීම් ණය වාරික මත ගිණුම්ගත කළ යුතු වාර්ෂික පොලී වටිනාකම රු.37,387,517ක් වුවද මූල්‍ය විගණන අංශය වෙත යොමු කර ඇත විගණනයට අවශ්‍ය තොරතුරු ඉදිරිපත් නොවීය. කල යුතුය

(ඉ) අඹේවෙල කිරි කර්මාන්තශාලාවේ සමාලෝචිත භාවිතයෙන් ඉවත්කළ තොග සම්බන්ධ නිකුත් නොවන තොග ලෙස පවතින බව උපලේඛනයන් දැනටමත් විගණන කමිටුවේ අවධානය සඳහා යොමුකර නිකුත් නොවන තොග වටිනාකම හඳුනාගෙන නිසි නිරීක්ෂණය විය. තවද වටිනාකම හඳුනාගත අනුමැතීන් සහිතව අවශ්‍ය කටයුතු කල නොහැකි ඉංජිනේරු තොග අයිතම 408 ක් සහිතව ලියා හැරීමක් / අපහරනයටත් යුතුය.
 භාවිතයෙන් ඉවත් කර ඇති අතර ඒ අනුව ලාභය සහිතව ලියා හැරීමක් / අපහරනයටත් අවශ්‍ය කටයුතු කල නොහැකි ඉවත් කර ඇති අතර ඒ අනුව ලාභය හා අවසන් තොග එම අගයෙන් අධි ගණනය වේ

1.6 ලැබිය යුතු ගිණුම් සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.6.1 ලැබිය යුතු ගිණුම්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) අයවැය යෝජනාවක් ලෙස කිරි ගොවීන්ට ගෙවීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා රජයෙන් ලැබිය යුතු සහනාධාර ලෙස විවිධ ණයගැතියන් තුළ ඇතුළත් රු.278,981,206 ක් හා කෘෂිකර්ම හා පශු සම්පත් අමාත්‍යාංශයෙන් අයවිය යුතු රු.6,909,758 ක් අයකර ගැනීමට හෝ ඒ සඳහා අදාළ ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	මෙම ශේෂය රු.මිලියන 400 කට අධිකව පවතින අතර වසර තුළ දී රු. මිලියන 160 ක් ආයතනයට ලැබී ඇත. ඉදිරි මූල්‍ය අවශ්‍යතාවලදී මුදල් ක්‍රමානුකූලව ආයතනට ලබාගත හැක.	ලැබිය යුතු දෑ අයකර ගැනීමට නිසි ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට කටයුතු කටයුතු කළ යුතුය
(ආ) කොළ කිරි නිෂ්පාදන කර්මාන්තශාලාවේ මුළු වෙළඳ ණයගැති ශේෂය රු.387,384,930ක් වූ අතර ඉන් රු.33,063,229ක් වටිනා ණයගැතියන් වර්ෂයක කාලයක් ඉක්මවූ ශේෂයන් විය. ණය පදනම මත නිකුත් කරන ලද හයිලන්ඩ් නිෂ්පාදන සඳහා ලැබිය යුතු වසරක් ඉක්මවූ ශේෂය තුළ ඇතුළත් රු.23,301,860ක් වටිනා ණයගැතියන් 75දෙනෙකු ක්‍රියාකාරී නොවන ණය ලෙස හඳුනාගෙන තිබුණු අතර එය වසරක් ඉක්මවූ ණයගැති ශේෂයෙන් සියයට 68ක් වේ. එම ණයගැතියන් සම්බන්ධයෙන් කිසිදු නීතිමය ක්‍රියාමාර්ගයක් සමාගම විසින් ගෙන නොතිබුණි.	සමාගමේ ණයගැතියන් බැංකු ඇපකරයන් මත පදනම් වන අතර නොපියවූ ණය ගැතියන් එම ඇපකරයෙන් අය කරගනු ලබයි. තවද එමගින් ආවරණය නොවන ප්‍රමාණයන් වෙතොත් ඒ සඳහා නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගනු ලබයි.	ලැබිය යුතු දෑ අයකර ගැනීමට නිසි ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට කටයුතු කටයුතු කළ යුතුය.
(ඇ) උපලේඛනය අනුව දිගත කර්මාන්තශාලාවේ වෙළඳ ණයගැති ශේෂය රු.77,796,261ක් වූ අතර ඉන් රු.6,345,394ක් වසර 5 ඉක්මවූ ශේෂ වන අතර එය මුළු ණයගැතියන්ගෙන් සියයට 8ක් විය.	මෙම පැරණි ශේෂයන් අය කිරීමේ හැකියාව හා නිරවද්‍යතාවය නැවත සත්‍යාපනය කර ඊට අදාළ ක්‍රියාමාර්ග ඉදිරියේදී ගනු ඇත.	ලැබිය යුතු ණයගැති ශේෂ අයකර ගැනීමට නිසි ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට කටයුතු කටයුතු කළ යුතුය
(ඈ) පොල්ගහවෙල කර්මාන්තශාලාවේ 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.16,027,297ක් වූ ණයගැති ශේෂය තුළ සත්ත්ව ආහාර ණයගැතියෝ රු.11,378,834ක් විය. එම ශේෂයෙන් රු.3,248,760ක් එනම් සියයට 28ක් වසර 13ක් ඉක්මවා තිබුණි. තවද රු.4,648,233ක් වූ මුළු ප්‍රවාහන	මෙම ණයගැති ශේෂ පියවීම ක්‍රමානුකූලව ඉදිරි මාසවලදී සිදුවේ. සත්ව ආහාර නිකුත් කිරීම හා ඒවායේ අයකිරීම් පිලිබඳ විස්තර ලැබීම අතර ඇති කාල වෙනස හේතුකොටගෙන මෙම ණයගැති ප්‍රමාණය එකතු වී ඇත.	ලැබිය යුතු ණයගැති ශේෂ අයකර ගැනීමට නිසි ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

ණයගැනියන් වසර 13ක් ඉක්මවා තිබුණද තවද මෙම ශේෂය තුළ ඇති පැරණි සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් එම ශේෂයන් ලියා හැරීමට ඉදිරියේදී කටයුතු ශේෂ අයකර ගැනීමට කටයුතු කර කරනු ඇත. නොතිබුණි.

1.6.2 ගෙවිය යුතු ගිණුම්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට ජාතික කිරි මණ්ඩලයට ගෙවිය යුතු 1998 වර්ෂයේ සිට පැවත එන රු.2,108,063ක ණය මුදලක් නිරවුල් කිරීමෙන් තොරව පැවතුණි.	මෙම ශේෂයන් විගණන කමිටු අවධානය පිණිස යොමුකර ඇති අතර අදාල නිර්දේශයන් ලද පසු ඒවා ක්‍රියාවට නංවනු ලැබේ.	ගෙවිය යුතු ණය ශේෂ නිරවුල් කළ යුතුය.
(ආ) මූල්‍ය ප්‍රකාශනයෙහි ගෙවියයුතු ගිණුම් යටතේ ප්‍රධාන කාර්යාලයට අයත් රු.56,203,918 වූ පැරණි ශේෂ නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	මෙම පැරණි ශේෂ දැනටමත් විගණන කමිටුව වෙත ඉදිරිපත් කර ඇති අතර ඉදිරියේදී අදාල අනුමැතීන් සහිතව පොත් වලින් ලියා හැරීමට කටයුතු කරනු ලබයි.	ගෙවියයුතු පැරණි ණය ශේෂ නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ඇ) රු.261,537,239 ක් වූ මුළු වෙළඳ ණයහිමී වටිනාකමෙන් ණයහිමීයන් රු.254,842,627 ක් අවුරුදු 1 ක් 5ක් ද, අවුරුදු 5ට වැඩි ණය හිමීයන්ගේ වටිනාකම රු.6,694,612 ක් ද විය.	මෙම ශේෂයන් විගණන කමිටු අවධානය පිණිස යොමුකර ඇති අතර අදාල නිර්දේශයන් ලද පසු ඒවා ක්‍රියාවට නංවනු ලැබේ.	ගෙවියයුතු පැරණි ශේෂ නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය

1.7 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2003 ජූනි 02 දිනැති අංක PED/12 දරණ භාණ්ඩාගාර වක්‍රලේඛය	වක්‍රලේඛයේ 6.5.1 වගන්තිය ප්‍රකාරව ගිණුම් වර්ෂය අවසන් වී දින 60ක් ඇතුළත මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවත් 2018 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කර තිබුණේ 2021 මැයි 25 වන දිනය.	අදහස් දක්වා නොමැත.	භාණ්ඩාගාර වක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) 2019 අංක 24 දරණ දේශීය ආදායම් පනත	දීර්ඝ කාලයක සිට පැවත එන ගෙවිය යුතු ආදායම් බදු රු.47,778,622ක් හා ඊට අදාළ දඩ මුදල් රු.8,425,296ක් ගෙවා නොතිබුණි.		දේශීය ආදායම් පනත ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
(ඇ) 1978 දෙසැම්බර් 19 දිනැති වක්‍රලේඛ අංක 842	ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයක් නිසි පරිදි යාවත්කාලීන කර පවත්වාගෙන ගොස් නොතිබුණි. එසේම වාර්ෂික භාණ්ඩ සමීක්ෂණයක් සිදු කර නොතිබුණි.		වක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු. 683,449,491 ක පාඩුවක් වූ අතර ඊට අනුරූප ඉකුත් වර්ෂයේ පාඩුව රු.434,933,130 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු. 248,516,361 ක පිරිහීමක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම පිරිහීම සඳහා විකුණුම් පිරිවැය, බෙදාහැරීමේ වියදම් සහ මූල්‍ය වියදම් වැඩිවීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

2.2 අනුපාත විශ්ලේෂණය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ ජංගම වත්කම් අනුපාතය, ක්ෂණික වත්කම් අනුපාතය, දළ ලාභ අනුපාතය පිලිවෙලින් 1.35 ක් 0.67 ක් සහ 0.02 වූ අතර පෙර වර්ෂයේ එම අනුපාතයන් පිලිවෙලින් 1.6ක් 0.77ක් සහ 0.03 විය. ඒ අනුව මෙම අනුපාතයන්ගේ පිරිහීමක් නිරීක්ෂණය වූ අතර විකුණුම් පිරිවැයෙහි වැඩිවීම දළ ලාභ අනුපාතය පිරිහීමට හේතු වී ඇත.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය
 3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) 18 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනයේ රු. 6,451,500,834 ක ස්ථාවර වත්කම් වටිනාකමක් පෙන්නුම් කලද, ස්ථාවර වත්කම් සම්බන්ධයෙන් භෞතික සත්‍යාපනයක් සමාගම විසින් සිදුකර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය. එසේ ම නිසි පරිදි නඩත්තු කරන ලද ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනද සමාගම විසින් පවත්වා නොගන්නා බැවින් ස්ථාවර වත්කම්වල පිරිවැය/පැවැත්ම, ක්ෂය ගණනය කිරීම්වල නිවැරදිතාවය, බැහැර කරන ලද ස්ථාවර වත්කම්වල පිරිවැය හා ක්ෂයකිරීම් වල ශේෂයේ නිවැරදිතාවය, වර්ෂයේ එකතු කිරීම්වල නිවැරදිතාවය විගණනයේ දී පරීක්ෂා කිරීමට නොහැකිවිය.</p>	<p>සමාගම Excel භාවිතයෙන් ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයක් පවත්වාගෙන යන අතර එහි අදාළ එකතුකිරීම් හා බැහැර කිරීම් ක්ෂය වෙන් කිරීම් ගලපා ඇත.</p>	<p>වත්කම් ලේඛනයක් සමාගම විසින් නිසි පරිදි පවත්වා ගෙන යා යුතුය.</p>
<p>(ආ) අවුරුදු 50 ක කල්බදු පදනම මත ස්ථාන 39 ක පිහිටි ඉඩම් සමාගම යටතේ පාලනය වන නමුත් එම ඉඩම් අතරින්, ස්ථාන 07 ක පිහිටි ඉඩම්වල ප්‍රමාණය පිළිබඳ තොරතුරු විගණනයට ඉදිරිපත් නොවීය. එසේ ම සමාගම යටතේ පාලනය වන ස්ථාන 19 ක පිහිටි ඉඩම් සඳහා ගිවිසුම් නොමැති අතර එම ඉඩම් අතරින්, ස්ථාන 13 ක පිහිටි ඉඩම්වල ප්‍රමාණය පිළිබඳ තොරතුරු විගණනයට ඉදිරිපත් නොවීය. මෙම ඉඩම්වල අයිතිය සමාගමට පවරා ගැනීම මෙතෙක් සිදුකර නොමැති අතර පිඹුරුපත් ද සමාගම සතු නොවන බව නිරීක්ෂණය විය. තව ද ඉහත පවරා නොගත් ඉඩම් තුළ රු. 507,345,106 ක වටිනාකමකින් යුතු ගොඩනැගිලි ද ඉදිකර තිබුණි.</p>	<p>සමාගමේ ඒ ඒ අංශ ක්‍රියාත්මක වන ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි පිළිබඳ විස්තර හා ඒවායේ නීතිමය තත්වය නීති අංශය මගින් ලබාගත හැක. මෙම රු. මිලියන 507 ක ගොඩනැගිලි වටිනාකම තුළ වැඩි වශයෙන්ම අන්තර්ගත වනුයේ ආයතනය විසින් වෙන්කිරීම් /නවීකරණය කිරීම් (Partitions/Renovatio n) සඳහා සිදුකරන ලද වියදම් වේ. ඒවා ක්‍රමානුකූලව ආදායම් වියදම් ගිණුමට ක්ෂය කරනු ලබයි.</p>	<p>ඉඩම්වල අයිතිය සමාගමට පවරා ගැනීමට කටයුතු කල යුතුය.</p>
<p>(ඇ) අඹේවෙල කර්මාන්තශාලාව විසින් 2017 වර්ෂය හා ඊට පෙර මිලදී ගැනීම් ඇනවුම් වෙනුවෙන් රු. 1,289,342ක් අත්තිකාරම් ලෙස විවිධ ආයතන හා පුද්ගලයන්හට ගෙවීම් කර තිබුණද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වාම අදාළ කාර්යය ඉටුකරවාගෙන නොතිබූ අතර අත්තිකාරම් ද නිරවුල් වී නොතිබුණි.</p>	<p>මෙම නිරාකරණය නොවූ අත්තිකාරම් නිරාකරණය කිරීමට අවශ්‍ය සිහිකැඳවීම් අදාළ නිලධාරීන්ට සිදු කර ඇති අතර අදාළ</p>	<p>අත්තිකාරම් ලෙස විවිධ ආයතන හා පුද්ගලයන්හට ගෙවීම් නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කල යුතුය.</p>

ලියකියවිලි ලද වහාම නිරාකරණය කරනු ඇත.

- (ඇ) සමාගමට අයත් දිගන කිරි කර්මාන්ත ශාලාවේ සමාලෝචිත වර්ෂයේ තොග කපා හැරීමේ වටිනාකම අගය කිරීමේ දී එක් එක් නිෂ්පාදනය සඳහා මුළු වර්ෂයේ ම එකම මිලක් යටතේ නිෂ්පාදන තොග කපා හැරීම් ගණනය කර තිබුණ ද කොළඹ කිරි කර්මාන්ත ශාලාවේ සමාලෝචිත වර්ෂයේ තොග කපා හැරීමේ වටිනාකම අගය කිරීමේ දී එක් එක් නිෂ්පාදනය සඳහා විවිධ මිල ගණන් යටතේ නිෂ්පාදන තොග කපා හැරීම් ගණනය කර තිබුණි. ඒ අනුව සමාගමට තොග කපා හැරීමේ වටිනාකම අගය කිරීමට නිශ්චිත වූ ක්‍රමවේදයක් නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.
- (ඉ) 2015 අප්‍රේල් 08 දිනැති අංක. අමප/15/0205/631/012 දරණ අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය පරිදි බඩල්ගම ව්‍යාපෘතිය සඳහා සමාගම හා මහා භාණ්ඩාගාරය සමග ප්‍රතිණය ගිවිසුමකට එළඹිය යුතු වුවත් 2021 දෙසැම්බර් 31 දින දක්වාම ගිවිසුමකට එළඹ නොතිබුණි.
- (ඊ) සමාගම විසින් ලබා දුන් තොරතුරු අනුව සමාගම විසින් භාවිතයට ගනු ලබන වාහන 78 ක් පවතින අතර එයින් වෙනත් ආයතන සතු සමාගම විසින් භාවිතයට ගනු ලබන වාහන 04 ක් ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.

කපා හැරීමේ දී ඒ ඒ නිෂ්පාදන කාණ්ඩයට අදාළ නිෂ්පාදන පිරිවැය භාවිතා කර ඇත. තොග කපා හැරීමේ වටිනාකම අගය කිරීමේ දී නිසි ප්‍රතිපත්තියක් සැකසිය යුතුය.

කෙටුම්පත් ප්‍රතිණය සමාගම හා මහා ගිවිසුමක් මහා භාණ්ඩාගාරය සමග භාණ්ඩාගාරයෙන් මේ ප්‍රතිණය ගිවිසුමකට වන තෙක් අප වෙත එළඹිය යුතුය.

ලැබී නැති අතර සමාගමට මෙම ණය මුදල ගෙවීමට ශක්‍යතාවයක් නොමැති බව මහා භාණ්ඩාගාරය වෙත දැනුම් දී ඇත.

මෙම වාහන වෙනත් ආයතන සතු අමාත්‍යාංශය විසින් සමාගම විසින් සමාගමේ පරිහරණය භාවිතයට ගනු ලබන සඳහා ලබා දුන් ඒවා වාහන අවශ්‍ය පරිදි වේ. පවරා ගැනීමට කටයුතු කල යුතුය.

3.2 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) කිරි නිෂ්පාදන කර්මාන්තශාලා නවීකරණ ව්‍යාපෘතියට අදාළ සමාලෝචිත වර්ෂය ආරම්භය වන විට කෙටිගෙන යන වැඩ ශේෂයන් ලෙස රු.805,860,149 ක ශේෂයන් ඇතුළත්ව පැවති අතර සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී ඒ වෙනුවෙන් කිසිදු වියදමක් හෝ ගෙවා නොතිබූ බව නිරීක්ෂණය වූ අතර වර්ෂ අවසාන වන විටත් එම ශේෂයන් ප්‍රාග්ධනික කිරීමට හෝ කටයුතු කර නොතිබූ	මෙම නොවෙනස් වන ශේෂ තුළ පවතින ගැටලෝ අලවි සැල ඉදිකිරීම සහ දිගන කර්මාන්ත ශාලාවේ කප් සහ කොන් යන්ත්‍රය සවිකිරීම යන ව්‍යාපෘතීන් දැනට අක්‍රීයව පවතින අතර එම ශේෂයන් නිසි අනුමැතීන් සහිතව ලියා හැරීමට ඉදිරියේදී	සම්පූර්ණ කරන ලද වැඩ ප්‍රාග්ධනික කිරීමට කටයුතු කල යුතුය.

බව නිරීක්ෂණය විය.

කටයුතු කරනු ඇත. තවද රු.මිලියන 790 ට අදාළ දිගින් කර්මාන්තශාලා නවීකරණ ව්‍යාපෘතිය දැනටමත් වැඩි ප්‍රමාණයක් අවසන් කර ඇති අතර ඊට අදාළ ලියකියවිලි (Acceptance Certificates) ලද වහාම ප්‍රාග්ධනීකරණය කරනු ඇත.

(ආ)	බඩල්ගම නව කිරි කර්මාන්ත ශාලාව ඉදිකිරීමට අදාළව මිලකෝ සමාගම හා ඩෙස්ම් කන්ස්ට්‍රක්ෂන්ස් ආයතනය සමග අත්සන් කර තිබූ ගිවිසුම තුළ යුරෝ 25,215,692 ක ඉදිකිරීම් වෙනුවෙන් ප්‍රමාණතා පත්‍රයක් පිළියෙල කර නොතිබූ හෙයින් අදාළ ඉදිකිරීම් සම්බන්ධ ගෙවීම් සිදුකිරීමේදී අදාළ ගෙවීම්වල නිරවද්‍යතාවය හා ඉදිකිරීම් වල තත්ත්ව ප්‍රමිතිය සම්බන්ධයෙන් ව්‍යාකූලතාවයක් පවතින බව විගණනයට නිරීක්ෂණය විය.	අදාළ කොන්ත්‍රාත්කරු තෝරා ගැනීම හා ඒ සම්බන්ධ මූලික තීරණ සම්බන්ධයෙන් මිලකෝ ආයතනය මැදිහත්වීමෙන් සිදුකර නොමැත.	ඉදිකිරීම් වෙනුවෙන් ප්‍රමාණතා පත්‍රයක් පිළියෙල කළ යුතුය.
(ඇ)	බඩල්ගම නව කිරි කර්මාන්තශාලාව ඉදිකිරීමට අදාළව යුරෝ 63,935,641 ක ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් ඇස්තමේන්තු පිළියෙල කිරීමේදී ව්‍යාපෘතියක මූලිකම කොටසක් වන උපදේශනය වෙනුවෙන් මුදල් ප්‍රතිපාදනය කර නොතිබූ අතර ව්‍යාපෘතිය ආරම්භකර පවත්වාගෙන යාමේදී උපදේශනයේ අවශ්‍යතාවය වෙනුවෙන් ක්ෂණික උපදේශකයන් පත්කිරීමට සිදුවීම මත අදාළ ව්‍යාපෘතියේ උපදේශන සේවා වෙනුවෙන් දේශීය අරමුදලින් ගෙවීමට සිදුවී තිබුණි. ඒ අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී දේශීය අරමුදලින් ගෙවා තිබූ රු.8,146,736 වටිනාකමින් උපදේශනය වෙනුවෙන් රු.5,584,365 ක් හෙවත් සියයට 69 ක් ගෙවා තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.	ව්‍යාපෘතියේ මූලික ලේඛන කටයුතු සිදු කරන අවස්ථාවේ මිලකෝ ආයතනය මේ සඳහා සම්බන්ධ නොවූ අතර උපදේශන සේවා සඳහා සාධාරණ වෙන් කිරීමක් නොමැති වීම ගැටලුවක් බව අප විසින් හඳුනා ගන්නා ලදී. මෙම ව්‍යාපෘතියට අදාළ තාක්ෂණික දැනුම අප සතුව නොමැති හෙයින් හා හඳුනා ගත් අවශ්‍යතාවයට අනුව මෙම උපදේශන සේවා නිසි අනුමැතියක් සහිතව ලබාගෙන ඇත.	ව්‍යාපෘති සැලසුම් කිරීමේදී ඊට අවශ්‍ය උපදේශන සේවා ද සැලසුම් කළ යුතුය.
(ඈ)	බඩල්ගම නව කිරි කර්මාන්තශාලාවේ කල්කිරි නිෂ්පාදන අංශයක් නොමැති වීම නිසා කොළඹ කිරි කර්මාන්තශාලාවේ දැනට ක්‍රියාත්මක වන කල්කිරි නිෂ්පාදන කටයුතු එම කර්මාන්තශාලාව ඉවත් කිරීමත් සමග නතර වන බව නිරීක්ෂණය වූ අතර ඒ අනුව එම වෙළෙඳපල අහිමිවීමක් සිදු වන බව නිරීක්ෂණය විය.	කොළඹ කර්මාන්තශාලාවේ පවතින කල් කිරි නිෂ්පාදන යන්ත්‍රය ඉතාමත් අබලන් තත්ත්වයේ පවතී. ඒ හා සමාන යන්ත්‍ර නව කර්මාන්තශාලාවේ පවතින අතර එම යන්ත්‍රය මගින් නිෂ්පාදන කටයුතු ඉදිරියට ක්‍රියාත්මක කිරීමට කටයුතු කර ඇත.	ලාභදායී නිෂ්පාදන අංශයන් තව දුරටත් පවත්වාගත යුතුය

- (ඉ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ සමාගම විසින් අලෙවි කරන ලද නිෂ්පාදන මිල කිරීම සම්බන්ධයෙන් නියැදි විගණන පරීක්ෂාවක් ලෙස අඹේවෙල කිරි කර්මාන්තශාලාවෙහි සිදුකල පරීක්ෂාවේදී පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.
- (i) මිල ලේඛනයෙහි සඳහන් ඇතැම් නිෂ්පාදනවල මිල ගණන් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ වෙනස් කර ඇති අතර ඊට පෙර පැවති මිල ගණන් පිළිබඳවද තොරතුරු නොමැති වීමෙන් එම නිෂ්පාදිත මිල කර ඇති ආකාරය හඳුනාගත නොහැකි විය.
- (ii) ගුරුම 400 කිරි පිටි පැකට්ටුවක සුභසාධක මිල රු. 256.25 ක් වුවද වර්ෂය තුළ කිරි පිටි පැකට් 32,514ක් රු.220 බැගින් විකුණුම් කර ඇති අතර විකුණුම් වටිනාකම රු.11,786,633කින් ආදායම අහිමි වී තිබුණි.
- ආයතනයෙන් මිල ගණන් වෙනස්වීම පිළිබඳ සම්පූර්ණ විස්තර අලෙවි අංශයෙන් හා ගිණුම් අංශයෙන් ලබාගත හැක.
- නිෂ්පාදනවල මිල ගණන් පිළිබඳවද තොරතුරු නිවැරදිව පවත්වා ගත යුතු අතර සුභසාධක භාණ්ඩ මිල ගණන් පොදුවේ අදාළ අනුමැතිය යටතේ සිදුකල යුතුය.
- (ඊ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට අවසාන නිෂ්පාදන තොග වටිනාකම අගය කිරීමේ දී නිෂ්පාදන වර්ග 04 ක් යටතේ ඇති නිෂ්පාදන 20 ක් සම්බන්ධයෙන් වූ ඒකක පිරිවැය වටිනාකම එක් එක් කර්මාන්තශාලාවෙන් කර්මාන්තශාලාවට රු.57.88 සිට රු.366.07 දක්වා වෙනස්කම් පවතින බව නිරීක්ෂණය විය.
- ආයතනයේ ඒ ඒ කර්මාන්ත ශාලාවේ නිපදවන එකම භාණ්ඩයේ වුවද යම් පිරිවැය වෙනසක් දැකිය හැකි අතර මේ සම්බන්ධ විස්තරාත්මක ලේඛන විගණනයට ඉදිරිපත් කර ඇත.
- ඒකක පිරිවැය වටිනාකම තොරතුරු නිවැරදිව පවත්වා ගත යුතුය.
- (උ) 2017 ජූලි මස සිට සිදුකල කිරිපිටි නිෂ්පාදනය කිලෝග්‍රෑම් 771,625ක් දෝෂ රහිත බවට පරීක්ෂණාගාර වාර්තා නිකුත් කර තිබූ නමුත් 2017 අගෝස්තු මස නිකුත් කල කිරිපිටි මිනිස් පරිභෝජනයට නුසුදුසු බවට පාරිභෝගිකයන්ගෙන් පැමිණිලි ලැබීමෙන් පසු නැවත ගබඩාව වෙත ගෙන්වා ගත් කිරිපිටි තොගයෙන් කිලෝග්‍රෑම් 666,075ක ප්‍රමාණයක් සම්බන්ධයෙන් 2018 දෙසැම්බර් 31 වන විටත් ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබූ අතර අඹේවෙල කර්මාන්තශාලාවේ ගබඩාකර තිබුණි.
- මෙම කිරිපිටි තොගය බැහැර කිරීමට අවශ්‍ය පියවරයන් දැනටමත් ගෙන ඇත.
- මීට වගකිව යුතු පාර්ශව සම්බන්ධයන් නිසි ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.
- (ඌ) දිගන කිරි කර්මාන්තශාලාවේ සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසන් තොග තුළ රු.13,533,994 ක වටිනාකමකින් යුතු අවුරුදු 5ක කාලයක සිට නිකුත් නොවන අමුද්‍රව්‍ය හා ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය තොග පවතින බව නිරීක්ෂණය වූ අතර මෙම තොග භාවිතයට ගත නොහැකි බැවින් ඒවා එම වටිනාකමෙන් තොග අධිගණනය වී තිබුණි.
- මෙම තොගයන් විගණන කමිටු භාවිතයට ගත නොහැකි අතර අදාළ නිර්දේශයන් ලද පසු ඒවා ක්‍රියාවට නංවනු ලැබේ.
- නොහැකි ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය තොග සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

- (එ) පොළොන්නරුව කිරි කර්මාන්තශාලාවේ සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසන් තොග තුළ රු.1,043,529 ක වටිනාකමකින් යුතු නිකුත් නොවන ඉංජිනේරු තොග පවතින බව නිරීක්ෂණය විය. මෙම තොගයන් විගණන කමිටු අවධානය පිණිස යොමුකර ඇති අතර අදාළ නිර්දේශයන් ලද පසු ඒවා ක්‍රියාවට නංවනු ලැබේ. භාවිතයට ගත නොහැකි තොග සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.
- (ඒ) කොළඹ කර්මාන්තශාලාවේ සමාලෝචිත වර්ෂයේ තොග කපා හැරීම් රු.5,132,845 ක් වන අතර නියැදි පරීක්ෂාවේ දී ඒ යටතේ දක්වා ඇති එක් එක් නිෂ්පාදනයන්ගේ තොග වටිනාකම් ගණනය කිරීමට භාවිතා කර ඇති ඒකක මිල ගණන් වෙනස් වී ඇති අතර එම මිල වෙනස්වීම් 47 % සිට 1223 % දක්වා වූ අසාමාන්‍ය තත්ත්වයක් පෙන්නුම් කරන බව නිරීක්ෂණය විය. සමාගමේ කොළඹ කිරි කර්මාන්ත ශාලාවේ ගිණුම්කරන කටයුතු සඳහා භාවිතා ලබන මෘදුකාංගයේ පැවති දෝෂයක් හේතුකොට ගෙන පරීක්ෂණාගාරයේ දී සිදු කරන ලද තොග කපාහැරීම් හී වටිනාකම් විවිධ මිල ගනන් යටතේ සිදු වී ඇත. අදාළ දෝෂයන් විගණනය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශන ලබා දීමෙන් පසු අනාවරණය කරගත් අතර මේ වන විට එම දෝෂයන් නිවැරදි කර ඇත. තොග වටිනාකම් ගණනය කිරීමට භාවිතා කර ඇති ඒකක මිල ගණන් නිවැරදිව ගත යුතුය.
- (ඔ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ සමාගමෙහි ගමන් වියදම්, විකුණුම් කොමිස් හා ගබඩා වියදම් පිළිවෙලින් සියයට 59ක්, 1049ක් හා 325කින් ඉහළ ගොස් තිබුණද විකුණුම් ඉහළ ගොස් ඇත්තේ සියයට 14කින් බව නිරීක්ෂණය විය. තව ද පෙර වර්ෂයට සාපේක්ෂව ප්‍රවර්තන වර්ෂයේ කිරි මිලදී ගැනීම සියයකට 1 කින් අඩු වී ඇතත් සංවර්ධන පිරිවැය සියයකට 18කින්ද බවසර් පිරිවැය සියයට 31ක් ද, ඩිසල් පිරිවැය සියයට 32 ක්ද ජලය සඳහා පිරිවැය සියයට 40ක්ද, ප්‍රවාහන පිරිවැය සියයට 242 කින්ද සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි වී තිබුණි. සමාගමේ කිරි එකතු කිරීමේ ප්‍රමාණය සිදු වූ වැඩි වීම හා නිෂ්පාදන ධාරිතාව සිදු වූ වැඩි වීම මත මෙම වියදම් වැඩිවීම සිදු වී ඇත. වියදම් වැඩිවීමේ ශීඝ්‍රතාවය ඉහළ අගයක් ගන්නා ද අදාළ වියදම් විකුණුම් වල අනුපාතයක් ලෙස සැලකූ විට ඉතා පහළ අගයක් ගන්නා අතර ඒ හේතුවෙන් විකුණුම් වල හා අදාළ වියදම් වල සමානුපාතික වෙනස් වීමක් අපේක්ෂා කළ නොහැක.

3.3 ප්‍රසම්පාදන කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ දැක්වීම	අදහස්	නිර්දේශය
<p>(අ) බඩල්ගම කිරි කර්මාන්තශාලාව ඉදිකිරීමේ කොන්ත්‍රාත් කටයුතු රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශයෙන් බැහැරව විදේශීය ඉදිකිරීම් සමාගමකට ලබා දී තිබුණි. මෙම ව්‍යාපෘතිය විශේෂ ඉල්ලීමක් නොමැති ව්‍යාපෘතියක් (Unsolicited Project) ලෙස ක්‍රියාත්මක වී ඇති අතර ඊට අදාළ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ අතිරේක 23 යටතේ දක්වා ඇත්තේ විශේෂ තාක්ෂණික ඥාණයකින් යුත් කොන්ත්‍රාත්කරුවන් සොයාගත නොහැකි ව්‍යාපෘති වලට</p>	<p>බඩල්ගම ව්‍යාපෘතියට අදාළ ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියට මැදිහත්වීමක් මිලිකෝ සමාගම විසින් සිදුකොට නොකළ අතර ඒ ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය අවසන් කොට සැපයුම්කරු තෝරාගැනීමෙන් අනතුරුව සමාගම ව්‍යාපෘතියට සම්බන්ධ</p>	<p>අදාළ සෘජු මාර්ගෝපදේශ සමාගම අවසන් සැපයුම්කරු අනතුරුව සම්බන්ධ</p>	<p>ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.</p>

පමණක් මෙසේ විශේෂ ඉල්ලීමක් නොමැති ව්‍යාපෘතියක් (Unsolicited) ලෙස ක්‍රියාත්මක කල හැකි බවයි. නමුත් මෙවැනි කර්මාන්තශාලාවක් ඉදිකිරීම ජාත්‍යන්තර මිල කැඳවුම් මගින් කොන්ත්‍රාත්කරුවකු සොයා ගැනීමේ හැකියාව ඇත. ඒ අනුව ඉදිකිරීම් පිරිවැය ඇස්තමේන්තුව වූ යුරෝ 25,215,692 ක ප්‍රමාණය නිවැරදි පිරිවැයකින් හා උපරිම තත්වයකින් සිදු වී තිබේද යන්න තහවුරු නොවීය.

කරගෙන ඇත. ඒ හේතුවෙන් මෙම ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියේ පවතින ගැටලු ගැන අදහස් දැක්වීමේ හැකියාවක් ආයතනයට නොමැත.

(ආ) කිරි කර්මාන්තශාලා වෙනුවෙන් කළමණාකරන තොරතුරු පද්ධතියක් ඇති කිරීම හා බඩල්ගම කිරි කර්මාන්තශාලාව ඉදිකිරීමට අදාළ බිල්පත් පරීක්ෂාකිරීම් වෙනුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී රු. 1,874,345 ක් විදේශීය සැපයුම්කරුවෙකු සඳහා ගෙවා තිබූ නමුත් අදාළ කාර්යය සඳහා සැපයුම්කරු තෝරා ගැනීමේදී රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය අනුව කටයුතු කර නොතිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.

මෙම ගිණුම්කරණ පද්ධතිය සැපයුම්කරුන් කොළඹ කිරි කර්මාන්තශාලාවේ තෝරා වසර ගණනාවක් මුළුල්ලේ ගැනීමේදී රජයේ ගිණුම් කටයුතු හා ඉන්වොයිස් රජයේ ප්‍රසම්පාදන නිකුත් කිරීමේ කටයුතු සඳහා ප්‍රසම්පාදන යොදා ගත් අතර එහි මාර්ගෝපදේශ යාවත්කාලීන කිරීමක් හා සංග්‍රහය අනෙකුත් කර්මාන්ත ශාලාවල අනුව කටයුතු මෙම මෘදුකාංගය ස්ථාපිත කිරීම කල යුතුය. වසර තුළ සිදු කර ඇත. යාවත්කාලීන කිරීම අදාළ සේවා සපයන්නන්ගෙන්ම සිදු කරගත යුතු බැවින් මිල ගනන් කැඳවීමක් සිදුකර නොමැත.